

REDACȚIA

De la Penzenz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe an ... 20 cor.
Pe jumătate an ... 10
Pe luna ... 2N-ri de Duminică pe an 4
coroane.Pentru România și America
10 coroane.Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

De la Penzenz-utca nrul 20.

INSERȚIUNILE

de un sir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oras și comitat 502

Socialiștii la Mannheim.

(*) În Germania partidul socialist e o putere respectabilă. Și anume: nu numai prin numărul deputaților din Reichstag, ci mai ales prin capacitatea rară a unora dintre ei și a celor trei milioane de aderenți încercați, votanți parmenenți, pe cari îi are în marele imperiu. Puterea cea mai temută a socialiștilor germani este însă admirabila lor organizare și disciplină.

Iată de ce congresele anuale ce țin trec întotdeauna drept evenimente cari sunt urmărite cu deosebită atențiune nu numai în Germania, dar în Europa întreagă. Nu odată adecă, ci adeseori congresele acestea pun în discuțiune idei cari își fac apoi ocolul prin toată Europa, agită toate spiritele și chiar determină anume acțiuni din partea statelor.

Congresul din anul acesta era urmărit cu deosebit interes mai ales din cauza chestiei asupra căreia se credea că se va lua deciziune senzațională. E vorba de *grevele în massă*, chestie pe care Bebel o asvîrlise în discuția congresului din anul trecut, ținut la Iena. D'atunci ea s'a discutat nu numai în sinul socialiștilor germani, dar și acelor din alte state. Pentru congresul din Mannheim era din destul de coaptă spre a fi supusă unei definitive hotărâri.

Bebel este o capacitate atât de strălucită, are asupra partidului socialist o influență atât de mare, în cât nici îndoială nu încapă: ideia pusă în discuție de el, ori care ar fi ea, are să triumfe.

E bătrân, dar și azi vorbește cu atâta vervă, în cât răpește pe auditor, și din puterea cu care ținea piept lui Bismarck, n'a pierdut nimic. Din contră: a câștigat încă în ce privește autoritatea, căci dela Bismarck încoaci toți cancelarii au avut să sufere și adesea să mărturisească superioritatea minții lui.

Dacă Bebel se rostea deci pentru *greva în massă*, nici vorbă: congresul dela Mannheim așa era să decidă. Germania, prin urmare, s'ar fi aflat în ajunul unei lupte interne nemai pomenite, cu urmări incalculabile.

Bebel însă a pus în discuție ideia nu pentru a o realiza, ci pentruca înfierbântând, până și celor mai radicali să le demonstreze că *nu este bine a se face greve în massă*. Asemenea greve ar duce adică negreșit nu numai la ciocniri sângeroase cu armata, reprezentantă a puterii statului, dar la ruina economică, căci pe d'oparte s'ar ruina patronii, pe de alta ar ajunge în mizerie mii și mii de familii.

A se vărsa sânge, a zis Bebel, nu este cu cale decât într'un singur caz: când sunt în joc *libertățile poporului*.

În Germania azi însă libertățile publice nu sunt primejduite, ci toți cetățenii se

bucură de aceleași drepturi, alegerile parlamentare se fac pe baza sufragiului universal... »Dacă libertatea popoarelor ar ajunge amenințată, atunci și așa ar pune mâna pe armă toți, nu e nevoie de agitare și broșuri«, a zis Bebel. »Iar dacă nu este ideie care să câștige inimile, care pe cei slabi să-i facă tari, pe cei lași curagioși, zadarnic s'ar proclamă greva în massă ori anarhia completă, nu s'ar găsi nimeni cine să se jertfească«.

Scurt: după ce anul trecut a pus-o în discuție, tot Bebel a pus la dosar chestia grevei în massă, *declarându-se contra acestei idei*.

S'au aflat, bine înțeles, în sinul congresului și elemente mai radicale, care au susținut greva în massă și au acuzat pe Bebel că n'are curaj să pornească lupta pe acest teren. Bătrânul li-a replicat însă că într'adevăr, nu simte curajul a îmbrânci la dezastru pe nimeni!

De altmintreli chiar cei mai mari aderenți ai grevei în massă înțeleg să se proclame astfel de greve numai în cazul unui război, adică *pentru a împedea războiul* pe care Germania l-ar porni contra unui stat ori altul, după cum s'a agitat ideia proclamării acestei greve și la caz dacă Germania ar avea de gând să intervină pentru potolirea revoluției din Rusia, deci în favorul țarismului.

Bebel nici chiar în acest caz nu crede că s'ar face bine proclamând greva în massă. Îndeosebi din motivul — cel principal — că și așa nu s'ar ajunge la rezultat. El a zis adică: »E sigur, că în caz de război extern, nici guvernul german n'ar stă cu mâinile în sân, să vadă ce vor socialiștii: aprobă ori nu războiul, ci numai de cât ar aresta pe șefi. Noi trebuie să ne împăcăm cu gândul că în Germania toate sunt altfel de cât în alte părți. Noi avem a face cu o împărăție de care n'a mai fost și poate că nu va mai fi«.

Congresul a primit părerea lui și astfel chestia grevei în massă s'a luat dela ordinea zilei, s'ar putea zice: a fost înmormântată.

În chestia convocării congresului. »Telegraful Român« scrie:

»La întrebările ce ni-se fac din unele părți în privința întrunirii congresului nostru național-bisericesc, după informațiunile ce le avem dela locul competent, putem spune, că s'au făcut la timp toate pregătirile necesare, pentruca întrunirea congresului să se poată face la termenul statutar. S'au întreprins de timpuriu pașii de lipsă, pentru a se lua la cunoștință întrunirea congresului și din partea Maiestății Sale, și acum se așteaptă în toată ziua sosirea preînaltului rescript despre luarea întrunirii congresului la cunoștință, pentruca apoi congresul să poată fi convocat«.

Statul și libertățile.

De dr. U. T. Mihaiu.

VIII.

2. Franția.

Franția primește libertatea presei din mâna darnică a revoluției din 1789. Noi vorbim de libertatea, nu de istoria presei. Cel dintâiu jurnal l'a fondat tiranicul Richelieu la 1631, numit »*Gazette de France*« dar libertatea presei datează numai dela anul memorabil 1789 încoace.

Intr'un timp când Anglia cunoștea libertate presei, jurnalismul francez e proțâpît de o cenzură despotică. Voltaire, Candorcet, Beaumarchais, enciclopediștii, sunt arestați, pedepsiți, persecutați, exilați. Ghiara veninoasă a censurei se cioantă abia în 1789 cu »brițul democrat« al ghilotinei.

Acela care și-a câștigat meritele nemuritoare pentru libertatea presei e Mirabeau. Manualele lui vor rămâne în istoria presei învăluite în o aureolă eternă. Mirabeau atacă incvizițiunea spirituală și cenzura care vrea să »*lase să circuleze numai adevărurile triviale și erorile favorisate*«. Acest mare bărbat nu pricepe »*că prin ce adresă se poate închide în 20 de capete, cât de bune să le presupunem, judecata, știința, spiritul și erudițiunea unui popor întreg?*«

Inteligența și adevărul nu sunt mărfuri proprii monopolului, nici reglementărilor particulare, ele nu se pot imagina și marca ca drapurile ori ca lănele... *Ce servitudine rușinoasă, când trebuie 20 de censoari să taie penele de cari voim să ne servim?*«

Când se subordonează presa poliției, atunci se poate totul inspecta: musica, dansul, conversațiunea, promenada, schimbul de priviri, etc.

Mirabeau străbate mai adânc în mecanismul vieții sociale și politice zicând: »Arta mare de a governa consistă a cunoaște toate lucrurile în țară. Guvernul vrea să cunoască vederile poporului, și toate scrisorile ce le-ar putea manifesta, sunt înăbușite cu cea mai aprigă vigilență. Regele vrea să unească spiritele și inimile, și cea mai scârboasă tiranie, e aservirea gândirei, care urmărește toate spiritele și indignează toate inimile...«

»Regele vrea să cheme Francezii la elecțiuni libere a reprezentanților lor, pentru a cunoaște dimpreună cu ei situațiunea națiunii și pentru a ordona remediile pe care le nevoește. Dar miniștrii fac totul ce stă în puterea lor, pentru ca Francezii să nu se înțeleagă, pentru ca miile de divisiuni de care națiunea neconstituită e de mai multe secole viciată, să isbucnească din nou, fără mijloc de uniune și concurs. C'un cuvânt, »*Adunarea Națională*« e o nenorocoasă agregatiune de partide inimice, a cărei operațiuni incoherente, false și desastroase, ne aruncă prin ură și anarhie sub vergeaua despotismului, dar nu un corp de

frați dirigeat prin interese comune, animat de principii potrivnice, străbătut de aceleași vederi, care fac să nască un spirit public fondat pe amorul și respectul legilor...»

»Fără libertatea presei nu poate exista nici instrucțiune nici constituțiune!«

La finea secolului XVIII nu sunt în tot universul decât trei popoare libere: Anglia, America, Franca. Pe tribuna din Londra și Philadelphia dezbăt oratorii numai interese engleze și americane. Superioritatea, gloria și tragicul tribunei franceze e faptul, că aici nu se discută atât interesele, ci principiile și drepturile, nu numai a civului francez, ci a întregii omenimi. Tribuna franceză nu e o platformă ordinară, ea este o movilă impozantă. De aici se anunță primele idei de libertate, azi familiare tuturor, dar care aveau atunci strălucirea formidabilă a nouității.

Revoluția franceză anunță în declarațiunea din 1789: *Libera comunicație a gândirilor și a opiniunilor e unul din drepturile cele mai prețioase a omului. Tot cetățeanul poate deci vorbi, scrie, imprima liber, fără a atinge abuzul acestei libertăți în casurile determinate prin lege.*

Declarațiunea din 1793 e cu mult mai liberă: *»Dreptul de a manifesta gândirea sa și opiniunile sale, fie pe calea presei, fie după aliă manieră... nu poate fi interzis.«*

Convențiunea din 1793 e cu mult mai radicală, decât constituanta din 1789. Constituanta a prevăzut abuzul libertății presei și lasă o ușiță deschisă legii, care o poate înfrâna. Ea dă cu o mână, și detrage cu cealaltă. Ea cinstește și reține totodată. Dărnicia ei nu e expresia absolută a sincerității politice. Convenționalii represintă fidelitatea desăvârșită și întreagă. Ei zin deschis și franc: *»Dreptul de a manifesta gândirea sa prin presă e absolut. El nu poate fi interzis. Convenționalii iau o precauțiune escelentă. Ei visează nu numai usurpările guvernământului, dar și usurpările legislatorului.*

O declarațiune de drepturi e o constituțiune; ea este ceva ce stă înafară și presus de lege; ea e o lege superioară; ea e un act constituțional unde sunt înregistrate lucrurile de care legea însăși nu poate să se atingă.

Declarațiunea din 1793 sa distins prin o agerime de observație extremă, ea a observat caracterul obiectului ei deplin, de aceea a substras libertaten vorbei și a presei legislatorului; ea a spus în principiu că *libertatea vorbei și a presei nu poate fi de loc interzisă, prin ori cine ar fi.*

Aceasta e un pur și înalt liberalism. In materia asta fragilă nu se poate lăsa nimănuia nici cea mai mică rezervă, căci o singură crepătură lăsată intervenirei deschise, se poate lărgi după plac și poate deveni o poartă desfăcută. E absolut imposibil a fixa limita unde usagiul libertății gazetare devine abuz. Ce e abuzul? Acesta

e foarte greu de definit. Abuzul e momentul unde eu, cel puternic, guvernul, ori legislatorul, mă simt genat, incomodat ori blesat. Dar acesta e arbitrariul, căci susceptibilitatea și sensibilitatea guvernelor și legislatorilor e infinită, nedefinită și indefinibilă. (Fagnet).

Imbelșugata libertate a presei nu a trăit mult timp după declarațiunea ei festivă. Napoleon I, pervertește toată opera revoluționară din 1789 și 1793 și impune în curând tăcere miilor de voci trezite prin revoluție. Bonaparte a crezut că omul e creat de natură pentru a fi administrat, cenzurat, inregimentat, centralizat și cu vigoare guvernat. Politica lui cesară omoară libertatea tineră a presei. Aceasta e idea capușinului Chabot, care declară că *»presa a fost necesară pentru a inaugura regimul libertății, dar după ce s'a ajuns scopul, nu e de lipsă de libertate, de frică, a nu compromite libertatea însăși.* Prin decretul din 1810 se reetabază cenzura regimului. Libertatea presei e o umbră, ea mai trăește numai după nume. Moștenirea prețioasă a a revoluției și rodirile atâtor genii incomparabile sunt nimicite.

Jurnalismul liber e masacrat. Cenzura măcelărește cu creionul roșu ori-ce idee liberală. Despotismul e în plină înflorire. Numărul jurnalelor care a fost în epoca revoluției de 1400, se reduce la 3 jurnale cenzurate.

Sub toate regimurile următoare, cari sunt tipice prin reacționarismul lor întărit, presa nu poate ajunge la o libertate deplină. Cele mai smintite cuvinte ale reacțiunii care s'au exprimat în timpul ultimului în Franca, au fost după-cum scrie Fagnet, acelea a guvernului din 24 Mai 1873, care a zis, că vrea să facă să domnească în Franca *nu numai ordinea materială, dar și cea morală.* Aceasta nu e de loc funcțiunea guvernului. Un guvern care vrea să se ocupe de *ordinea morală*, nu mai e un guvern modern, rațional, liberal, ci ecleastic, teocrat, antic. Statul cunoaște numai delict materiale, el nu cunoaște delict morale. Nu există delict de opinie, nici delict de scris, nici delict de vorbă. Libertatea presei e absolută, nu se poate să existe nici o lege peste presă.

Prin legea din 29 Iulie 1881 obține Franca aproape o sută de ani după declarațiunile libertăților, libertatea presei, întreagă și fără limită. Libertatea presei a dus la unele abuzuri, la violență și provocațiunii. Dar experința a dovedit inutilitatea lor, și lumea sa dedat cu violența și cu provocațiunile. Dela o vreme s'au moderat ele de sine și au încetat. Publicul a zis, că aceste inconveniente sunt însă cu prisosință recompensate prin avantagiurile publicisticii nelimitate care poartă și răspândește lumina pe alocurea.

O masă prodigioasă de hârtie imprimată împrăștie azi în toate clasele sociale o înfinitate de idei, impresiuni, noțiuni și fapte. Presa e ca aerul pe care îl respirăm, ea e pretutindenea, ea ne înconjoară, ea ne străbate, ea ne luminează și ne mișcă, nimeni nu poate sta față de ea străin și indiferent. Și după cum a vorbit cel mai mare jurnalist francez, Girardin, *puterea publică nu poate face nimic împotriva presei, numai jurnalul singur poate combate jurnalul.* Presa e o forță enormă și neînfrănabilă ca acea a oceanului; dar ca oceanul, ea află în ea însă — și echilibrul propriu.

3. Guvernele despotice.

Și azi mai sunt ministrii care se tem de libertatea presei, ca hydrofobul de apă rece. Ministrii aceștia constituie guvernele despotice. Intr'un secol de lumină, caracterist prin un liberalism galant, afabil, curtenitor, samănă aceste guverne cu catacombele strănte și lugubre ale evului mediu.

Din Dietă.

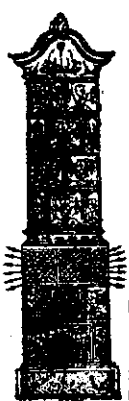
Ieri în 2 Oct. n. comisiunea verificătoare a IX-a a ținut ședință sub presiul deputatului *Malatinszky György*, fiind notar *Vasile Goldiș*. Acestei comisiuni i-s'au avizat spre pertractare și decidera mandatele deputaților conte *Karácsonyi Jenő* și conte *Üchtritz-Amade Emil*. In ședința de ieri comisiunea a ales referenți pe deputatul *Markbot Aladár*, căruia i-s'a predat spre referare mandatul contelui *Karácsonyi* și pe deputatul *Vasile Goldiș*, care va avea să refereze în cauza mandatului contelui *Üchtritz*. Ședința proxima s'a fixat pe ziua de 27 Oct. n.

Revizuirea constituției și sufragiul universal.

Domnul Lutz Korodi refugiat în Germania dinaintea furiei șoviniste de acasă sub titlul de sus tractează în *»Preussische Jahrbücher«*, chestiunea reformei electorale în Austria și Ungaria pentru a cărei rezolvare s'au angajat ambele guverne, și acum adversarii reformei s'au pus pe lucru să scape de aceea reformă.

In Austria — zice dl Lutz Korodi — la propunerea polonului *Szarzinsky*, adversar reformei, electorale comisiunea reformei electorale a decis solicitarea unei comisiuni de 9, care să revidieze §§ 11 și 12 a legii fundamentale austriace din 1867 aceea ce ar însemna, că reforma electorală, împedecată de acest băț pus în roatele ei, nu s'ar putea efectui în scurtul timp de 4 luni cât face durata perioadei legislatorice de acum.

Rămâne dar ca ministrul prezident v. Beck să afle o cale de a tăia firul acestei trăgănări, adevă că scoate bățul din roate,

Atențiune!

Aduc la cunoștința p. t. public, că aici în

ARAD,
strada **Deák Ferencz nr. 20**
lângă hotelul «V A S S»

din fabricatele fabricantului de cuptoare
din **Timișoara** (Temesvár), alui

Pucher András,

din fabricate de prima calitate din țară po-

trivite pentru încălzit cu lemne,
căr buni și cocs, pentru sporurile,
vanele de scaldă și iespezile de pâr-
rete, putându-se face totodată și even-
tualele comande pentru curățiri, repa-
raturi și altele.

Prețitul sprijin al onoratului
public îl cere cu tot respectul :

PRODANOVITS DÖME.

«Aici dânsul într'atâta este angajat în această afacere, încât ori o rezolvează în actuala sesiune parlamentară, ori trebuie să-și tragă consecvențele unei căderi nu prea glorioase.

Guvernul unguresc, de silă, continuă dl Lutz Korodi, încă este angajat, — prin mandat dela coroană — la realizarea sufragiului universal. Dar acesta se știe ajută. Până mai ieri alaltăieri a tăcut ca peștele în apă despre modalitățile noului drept electoral și s'a mulțumit cu vizarea la studiile temeinice ce reclamă această reformă, fără de cari — se știe — orice pripeală este identică cu lipsa sentimentului de datorie patriotică. Pe calea aceasta vrea să-și lungească firul vieții guvernul kossuthist, a cărui misiune este leagănarea de crearea reformei electorale, dar aceasta insistă la viață mai îndelungată decât pentru altceva, atunci pentru aceea ca să-și căpătuiască cât se poate de mulți aderenți în funcțiunile publice. Așa bunăoară ministrul căpătuește pe socrul fetei sale într'un oficiu mai înalt al justiției, al doilea al treilea face în minister loc unor răătăși și neînsemnați partizani ai săi, iar frațele ministrului de comunicație Francisc Kossuth, care până acum locuia molcom în Italia, apare deodată pe orizont și-și descoperă inima patriotică, că nu e străin de-aici în Ungaria ca să fie directorul căilor ferate ungare. Cu alte cuvinte se fac încercări de acomodare întru toate referințelor în statele balcanice, de a căror unire cu Ungaria într'un puternic imperiu maghiar și astfel atât de bucuros visează politicianii maghiari de talie mai leventă.

În sfârșit trebuie să se spună și un cuvânt liniștitor în chestia reformei electorale. Iată-l un oficios în »Zeit« din Viena descântă, că atâta se poate de acum spune și întocmai ca și în Austria și în Ungaria să fi considerat »punctul de vedere național«, totodată să se scrie parlamentului, că deodată cu urgentarea reformei electorale și forțază și dizolvarea sa, și fiindcă alegerile în Ungaria sunt plăceri din cale afără substituibile, este de prevăzut cum își vor

înfrâna nerăbdarea domniei situației din parlamentul maghiar. Puterea mișcătoare trebuie să se afle dar în Viena. Curtea însă nu poate admite »punctele de vedere naționale« dacă e ca întreaga reformă electorală să nu se facă de nimica. Ca înțeles european vorbind aceasta n'ar fi altceva, decât noua sancționare a absolutei dominațiuni maghiare cu eschiderea unei participări vrednice de amintire a majorității populațiunii nemaghiare în reprezentanța țării«. Atunci schimbarea ar consista numai în aceea, că acest absolutism în viitor ar figura sub firma falsă a îndreptățirii egale politice.*) Deja admiterea prealabilă a unui atare proiect de lege ar atrage după sine incalculabile pagube pentru prestigiul Coroanei: depozitarii puterii i-ar încuraja la nouă năvăliri împotriva unității imperiului, iar nemaghiarii, blând spus, ar fi formal împinși la o opoziție neamicală față de dinastie. În curtea din Viena însă sigur nu se simte lipsa unor noi conflicte interne.

Până aici dl Lutz Korodi. Ziarele de astăzi ne surprind cu știrea că guvernul a adoptat sistemul pluralității votului electoral pus la noi pe bazele »punctului de vedere național«. Astfel că se formează anumite clase de alegători, formate după interesele maghiarilor.

Sistemul votului plural consistă în aceea, că un alegător, după stările prevăzute în lege să aibă mai multe voturi. Vor avea dar mai multe voturi cei-ce aparțin claselor maghiare. În chipul acesta numărul alegătorilor vor fi 2—2.5 milioane în țară, dintre cari jumătate compuși din un fel de viriliști maghiari, iar cealaltă jumătate rămâne apoi compusă din adevărații alegătorii pe baza censului. Va să zică stăm la frângerea pânilor. Să stăm bine, să stăm cu frică sfânta jertfă cu pace să o aducem. Totul, dar totul tot, pentru națiune, aceasta să se știe și în Budapesta, și în Viena deopo-

*) »Népszava« prinde a ști din izvor sigur, ca în proiectul de lege este cuprins, că: »în chestia unui mandat atacat pe motiv de agitare, nu va decide Curia ci Dieta«, care de sigur va scutura de pe corpul său pe cei-ce i va afla inconvenientii pentru sine.

trivă. Nici lași nici trădători de neam nu vom fi în gura morții ce ni-se deschide. Amin!

Ultime știri.

Jertfele revoluționarilor. Petersburg, 2 Octomvrie. Ziarele au făcut statistica celor ucși ori greu răniți de revoluționari în intervalul dela 1 Februarie 1905 până în Maiu 1906. Iată această listă:

34 guvernatori și căpitani orășenești,
38 oficeri de poliție.
410 polițiști,
184 jandarmi de pe sate,
17 oficeri de jandarmi,
56 detectivi,
164 soldați,
61 oficeri de armată,
196 funcționari,
31 preoți,
49 mari proprietari,
64 fabricanți.
Cu totul 1421 persoane.

E de însemnat însă că mai ales din Maiu încoaci, de când s'a dizolvat Duma, revoluționarii au omorât mulțime de persoane, și încă sus puse.

Selbățici rusească. Odesa, 2 Octombrie. 97 țărani au nimicit roadele de pe moșia proprietarului lor din Cherson. După ce au nimicit și Castelul, a sosit șeful poliției, cu o sotnie de cazaci, care a dat ordin ca toți sătenii să fie strănși grămadă. A trimis după preot să cuminece pe toți țărani. A dat apoi ordin cazacilor să omoare pe toți țărani. Cazacii călări începură atunci a lovi cu cnutul (biciu scurt cu mai multe sfărcuri plumbuite) în mulțime, după ce însă în timp de 4 oare n'au putut omorî mai mult de 23 persoane, bărbați, femei, dintre care multe bătrâne și mulți copii, și obosiseră, șeful de poliție a scos din mulțime bărbații scăpați teferi și i-au pus să omoare cu băta pe proprii părinți, frați, copii.

Eri s'a ținut judecată asupra celor întâmplare și s'a dovedit că cari au nimicit hambarele și castelul proprietarului, fugiseră nainte de a sosi Cazacii, cei omorâți sunt absolut nevinovați. În asemenea împrejurări președintele tribunalului a demisionat, ceilalți juzi totuși au osândit, încă pe 63 țărani.

Bila roșie.

NOVELĂ ISTORICĂ de MARK TWAIN.

Tradusă de Eutimus Iovanel.

Evenimentul acesta s'a întâmplat pe timpul lui Cromwell. Cel mai tânăr colonel al republicei era colonelul Mayfair, pentru că el abia împlinise 30 de ani. Totuși nu era tânăr în oaste, deoarece încă etatea de 17 ani și-a început cariera și în mai multe lupte sângeroase, cu sabia în mână, și-a câștigat renume. Acuma însă l'a ajuns nenorocirea; o ceață deasă s'a așezat peste norocul lui. Semi-obscuritatea serii de iarnă s'a lăsat peste viața în care cu femeia sa împreună se jeliuă purtându-și unul altuia toată durerea inimii ce simțeau și'n sfârșit obosiți de suferințe, priviau tăți și gânditori la flacăra focului din sobă, care ardea pâlăind... Singura lor mângâiere era că și dragălașa copilă de 4 ani: Abby, pe care amândoi o iubiau nespuse de mult. Tocmai pe când se lăsa o așteptare spre a o sărută înainte de a merge la culcare.

Colonelul zise soției sale:

— Șterge-ți lacrimile și apasă-ți durerea pentru voia ei, să nu vadă că suntem nefericiți.

— Dupăcum dorești, scumpul meu, — răspunse femeia tristă.

— Și să răbdăm cu pace totul ce ne dă Dumnezeu pentru că sfântă e voința Lui și orice ne va orându-i El, ne va fi spre bine.

— Ne va fi spre bine!... Oh, știu, că ne va fi spre bine, dar eu tot nu pot zice: »Fie voia Ta!«

— Nu pot... și nefericita femeie izbucni într'un hohot de plâns desperat.

— Pst, ingerul meu!... Abby e deja aici!

Blonda fetiță, în haina sa de noapte, alergând înlăuntru, se sui iute pe genunchii tatălui ei... Colonelul a sărutat-o ferbinte și cu pasiune odată, de două ori, de trei ori...

— Oh, tată!... de ce așa tare?... Vezi, mi-ai respirat de tot părul!

— Ah, sărmana mea fetiță, te compățimesc foarte!... Dar mă ierți, dragă, nu-i așa?

— Da, te iert!... Dar tu te-ai căit de ce-ai făcut?... Numai eu gândesc serios, nu din glumă!

— Ei, vezi, că eu într'adevăr mă căiesc! — răspunse colonelul și acoperindu-și fața cu palmele se făcea că plânge.

— Oh, tată... te rog, nu plânge!... Eu n'am voit... nu așa am gândit!... Te-am iertat deja!

Fetița gândind, că colonelul într'adevăr plânge, voi să-i depărteze mâinile de pe obraji, ca să-i sărute fața... dar într'aceasta observă că colonelul râde numai de după degete.

— Ah, tu tată rău! — zise fetița. — Acuma te las aici și mă duc la mama, și-ai bătut joc de mine!

Zicând acestea voi să plece, dar colonelul o îmbrățișe și mai strâns și i-a zis rugător:

— Nu te duce, Abby... Adevărat, că am fost rău, dar mă căiesc că am glumit cu tine... Vezi, acuma într'adevăr plâng... Sărută-mă... așa, iubită... și mă iartă: vezi, și o să-ți regulez peptenul și părul tău frumos... și ca pedeapsă voiu împlini tot ce tu poruncești.

Fața fetei se însenină, ca ceriul unei zi de Maiu... și așezându-se în brațele colonelului, lingușitoare îi îmbrățișe grumazul și rugându-l frumos, zise:

— Așadară, povestește-mi!

...Pst! ce s'aude?

Tata și mama reținându-și respirația ascultau... De cătră fereastră s'apropiau pași, cari din ce în ce se auziau tot mai tare, tot mai tare... acum ajunseră la fereastră... după aceea se depărtară mereu, s'auziau tot mai încet și'n sfârșit se perdură în zgomotul vântului de iarnă.

Părinții respirară mai ușurați și colonelul întorcându-se cătră fetiță, zise:

— Vrei o poveste, dragă?... frumoasă, înveselitoare, nu-i așa?

— Nu, tată: înspăimântătoare... Doica mi-a spus că nu e bine să ascult tot povești frumoase, înveselitoare... și mi-a mai spus, că oamenii nu le merge bine în totdeauna... E adevăr asta, tată?... Doica mi-a spus.

Mama a suspinat adânc aducându-și aminte de nenorocirea care i-a ajuns; tatăl însă cu o voce blândă îi răspunse zimbând...

— E adevăr, iubită. Viața câte-odată e dureroasă... dar trebuie să răbdăm cu pace și năcazul.

— Oh, atunci spune-mi o poveste dureroasă, tată!... Așa poveste înfiorătoare spune, ca să plângem toți, ca și cum pe noi ne-ar ajunge o nenorocire... Mama însă să mă prindă de mână, ca să nu mă tem așa de tare de va fi povestea foarte înspăimântătoare... Acuma, tată, poți începe...

Colonelul suspină adânc și începî — istoria sa.

...Au fost odată trei coloneli...

— Oh, cât e de bine! — îl întrerupsă fetița — eu știu ce înseamnă colonel!... pentru că tata e colonel și le cunosc hainele lor... Dar povestește mai departe, tată!

— **Un pachet monstru.** Zilele trecute la Newcastle-on-Tyne, în Anglia, a fost lansată cea mai mare și cel mai repede vas din lume.

»Mauritania« măsoară 238 metri lungime, 30 metri lărgime și 18 metri înălțime. Deplasează 45.000 tone și cântărește 33.200 tone. Viteza lui e de 25 de noduri și jum., viteză care îi va permite să facă drumul la New-York în 5 zile. »Mauritania« va putea transporta 3000 de pasageri plus echipajul.

— **Wolf J.**, pantofar de ghete femeiești și bărbătești Arad, strada Weitzer (palatul minorităților).

— Atragem atențiunea onoratului public asupra anunțului alui **H. Zeidner.**

— Atragem atențiunea asupra anunțului alui **Winkler József.**

— **In exclusiva magazină a fabricii de pânuri au sosit noutățile de toamnă.** O întregă uniformă de haine bărbătești 3 metri pânură de lână fl. 3,90, 4,45, 5,40, 6,60, 7,95.

In provincă trimitem mustre. Pentru un pardesiu ori palton 2,20 cmt. fl. 6,60—7,50.

Peptare după moda franceză în prețurile cele mai convenabile.

Pentru copii se capătă remășițe. Cu stimă: **Leichner és Fleischer** magazinul fabricii de pânuri în Arad, Szabadságtér 17.

BIBLIOGRAFIE.

In tipografia Diecezei Aradului a apărut **Călimdarul pe 1907**, un volum ilustrat cuprinzând 180 pagini text. Prețul 40 fileri.

Posta Administrației.

Alexandru Nica, preot Almaș. Abonamentul e plătit până la 1 Ianuarie 1907.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 2 Octombrie.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Oct. 1906 (100—clgr.)	7:12 — 7:13
Secară pe Octombrie	6:19 — 6:20
Orz pe Octombrie	6:92 — 6:93
Cucuruz pe Iulie	6:63 — 6:64
Cucuruz pe 1907	5:00 — 5:01
Grâu pe Aprilie 1907	7:42 — 7:43

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Octombrie 1906	7:13 — 7:14
Grâu pe Aprilie 1907	7:45 — 7:46
Secară pe Octombrie	6:22 — 6:23

Ovăs pe Octombrie	6:91 — 6:92
Cucuruz pe Iulie	6:49 — 6:50
Cucuruz pe 1907	5:03 — 5:04

Tărgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 kgr. 112—113 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 kgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 kgr. 119—120 fil.; calitate sârbească: gre-părechea peste 260 kgr. 122—123 fil.; mijlocii părechei. 250—260 kgr. greutate 126—127 fil. Ușori până la 240 kgr. 116—118 fil.

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Editor proprietar: George Nichin.

Deosebire mare

este într-o casă unde copiii în loc să fie bolnavicioși, slăbuți și iritabili, sunt sănătoși și voioși. Mijlocul cel mai bun de a fi și rămânea copiii sănătoși, este **Emulsiunea lui Scott din untură de pește cu Hypophosphiti** de var și natron. Preparat care ajută foarte mult la dezvoltarea și întărirea sănătății copiilor. Emulsiunea lui Scott are gust bun și dulce, e ușor de luat și de mistuit, există apetitul, regulează întreg sistemul de mișcare, de aceea superioară unturii de pește obicuinute.

Semnul, că **Emulsiunea lui Scott** e veritabilă este breveta: «un om, care poartă în spate o știucă mare».

Cu provocare la foaia aceasta și trimițându-se 75 fileri taxă de timbru trimite franco un model.

Dr. **BUDAI EMIL**, «Városi Gyógyszertár»

BUDAPEST, IV. Váci utca 34—50.

Prețul unui flacon original G. 2-50

Se află în fie-care apotecă.

A apărut și se află de vânzare la administrația »Tribunei«:

Chestiunea de naționalitate.

De Br. **Eötvös József**,
tradusă de Sever Bocu.

Prețul 2 coroane plus. 10 fileri porto.

— Uită-te îndărăt, tată, și vezi ce ai căpătat: eu ti-l'am dat!

Colonelul privi la darul aducător de moarte și genunchii i-se plecară; a îmbrățișat fetița-i, care a pronunțat asupra lui sentința de moarte, dară vorbi nu a putut, numai svăcnirea peptului său arăta lupta mare, sufletească, pe care iubirea de tată o purta cu disperarea.

Soldații, oficeri, cei doi coloneli scăpați de moarte, toți s'au cutremurat în prezența acestei înfiorătoare tragedii. Și inima celui mai sălbatec soldat s'a muiat, și nici un singur ochiu n'a rămas uscat... Câteva momente atât de tăcută a fost sala, ca și cimitirul în noaptea de vară; după aceea oficerul de serviciu păși dinaintea colonelului condamnat la moarte și zise cu blândețe:

— Scuză, domnul meu: dară datorința îmi poruncește...

— Poruncește?... Ce poruncește? — întrebă Abby.

— Trebuie să duc pe colonel. Intr'adevăr îmi pare rău.

— Trebuie să-l duci?... Unde?

— Unde?... Oh, Doamne iartă-mă!... In altă odae.

— Asta nu se poate! Mama e bolnavă și eu d'acea am venit, ca să duc acasă pe tata...

Cu acestea îmbrățișă pe tatăl ei, care sta tot în genunchi și zise cu iubire.

— Să plecăm îndată, iubite tată!

— Nu pot să plec, draga mea... Trebuie să merg cu ei.

Pe Abby a cuprins-o mirarea și căută când la tatăl ei, când la oficer; de odată însă se sculă și mergând înaintea oficerului lovi nerăbdătoare cu piciorul în pământ și-i strigă!

— Am spus deja, că mama e bolnavă și tata trebuie să vină cu mine acasă! Sloboade-l. Trebuie să-l slobozi!

— Oh, dragă fetiță: Dumnezeu îmi vede sufletul. — de l'ași putea slobozii!... Dară nu se poate!... Ascultați!... La urmă!...

Abby ca fulgerul de iute intra în cealaltă odae și în minutul următor trăgându-l de mână aducea cu sine pe Lord-Protector...

La vederea puternicului bărbat toți se opriră și stăteau neclintiti salutându-l militărește.

— Oprește-i, dle. Mama e bolnavă și voește să vadă pe tata... Eu le-am spus lor, dară ei nu m'au ascultat și voesc să-l ducă!

Un candidat de avocat

cu cunoștința limbii: română, germană și maghiară poate fi deloc aplicat în cancelaria avocatului **Vladimir Spătaru, Vârșeș (Versecz).**

A apărut și se află de vânzare la administrația »Tribunei«

Românii din Bosnia și Herțegovina în trecut și prezent.

Comunicări făcute »Academiei Române« în ședința din 19 Noembrie 1904. Adăugate și întregite de **Isidor Ieșu.**

Se poate căpăta cu prețul de 1 C. 50f.

Plus 10 fileri porto.

»La Roma« de Russu Șirianu Cor. 2 — plus 10 fil. porto	5 "
»Povestiri și schițe« de S. Secula 1.—	5 "
»Nuvele« de Emili Zola Cor. 0:40	5 "
»Școlarul declamator«	0:50
»Stropi de rouă«	1.—
»Aur« Const. Hodoș	1.50
»Telegrama« țară în 3 acte	0.30
»Amicul Poporului« T. Vuiculescu	1.—
Bibl. »Bunul Econom« Nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	nrul
Almanahul »Petru Maior«	4—
Maneguțiu: »Reunirea Românilor«	4—
Ziana: »Potpouri«	1—
Iăpădat: »Conferințe«	2—
Popescu: »Petru Dazacu«	1:60
Păcățianu: »Principiile politice«	2—
dtto »Lupta pentru drept«	2—
dtto »Judecătoriiile cu jurați«	—80
dtto »Libertatea«	2—
Chendi: »Ioan Botezătorul«	1—
Pușcariu: »Juvenilia«	1:60
Cunțan: »Poezii«	1—
»Monografia Brașovului«	4—
»Biblioteca Noastră« nr. 3—4, 5, 7, 8—9, 10, 11—12, 13, 14, 15—17	nrul
»Școlarul Declamator«	—50

S lănină, unsoare și tot felul de articole **de pecărnătorie** pe lângă prețurile cele mai avantajoase, se poate căpăta zinic în băcănia lui **Garay Károly** Arad, piața Boczkó nr. 2.

INSTRUMENTE NECESARE LA ORICE ECONOMIE.

o o o o „Ciururi-Kalmár“ adevărate și mașini pentru curățirea sămânțelor de trifoiu. o o o

Cele mai renumite în toată țara și cele mai ieftine și de construcția cea mai bună.

Fabricăm din materia de prima calitate din patrie în diferite mărimi, în diferite construcții, corespunzătoare tuturor cerințelor economice, mașini pentru curățirea grânelor, ciururi de pleavă, mănate cu mâna ori cu motor. Rugăm să cereți catalog gratuit despre noutățile noastre de un an. La ori ce cerință răspundem prompt și fără nici o plată.

FABRICA DE MAȘINI DE GRÂNE alui KALMÁR ZS. ȘI SOȚUL HÓDMEZŐ-VASARHELY.

Numărul Telefonului 69.

In Aiud premiat cu premiul mare de aur. Titlu în caz urgent: KALMAR-rostagyár.

Numărul Telefonului 69

Librăria editoare H. ZEIDNER Braşov (Brassó).

Cele mai bune cărți pentru școlile populare

cari sunt răspândite în mai multe ediții și cu cari s'au obținut în tot locul cele mai bune rezultate în învățământ sunt următoarele :

Abcdarul ilustrat I-a carte a copiilor de St. C. Alexandru, legat Cor. —40
Abcdar nou ilustrat pentru școlile primare de ambele sexe, de D. Dogariu. Partea I., legată —30 fil., Partea II., leg. Cor. —36
Carte de cetire ilustrată pentru școal. primare de G. Zaharia. Partea I. legată —48 fil., II., leg. Cor. —56
Cartea copiilor ilustrată de St. C. Alexandru, pentru cl. 2 primară, legată Cor. I.—, broș. —80
Carte de cetire pentru anii din urmă ale școlilor populare și de repetițiune, de D. Dogariu și N. Pilția, broșată Cor. I.—, leg. Cor. I.30
Abcdar maghiar întâia carte pentru deprinderea limbei maghiare în școal. nop. de Fr. Koós și Vasile Goldiș, Ed. V., leg. Cor. —40
A doua carte pentru deprinderea limbei maghiare, de Fr. Koós și V. Goldiș, Ediția II., legată Cor. —50
Manual de limba germană pentru școlile populare, de I. Dorca, legat Cor. —60
Aritmetica de E. F. Lurtz, pentru școal. populare, traduse de un învățator. Partea I., numerii 1—100, broșat Cor. —40 — Partea II., numerii dela 1—1000, ediț. 2, broșat Cor. —70 — Partea III. Frațiunile comune și decimale practica italiană, ect., br. Cor. I.— — Partea IV. Raporturi, proporțiuni, regulile de 3 simplă și compusă, ect. broșat Cor. I.80
Aritmetica de D. Dogariu, cu numeri întregi, ediția 2, broșată Cor. —60
Aritmetica pentru anii din urmă ai școlii populare primare, de I. Dariu, broșată Cor. —90
Geografia Ungariei de Dr. Nic. Pop și Vasile Goldiș. Elemente din geografia generală pentru școlile populare Ed. IX., cu harta Ungariei colorată broș. —60; cu harta neagră broș. Cor. —50
Istoria Ungariei și elemente din istoria generală pentru școlile populare, de Dr. Nic. Pop și N. Pilția. Ediția X., cu ilustrațiuni, broșată Cor. —40
Istoria Ungariei în legătură cu istoria universală, pentru școlile populare de S. Moldovan, broșat Cor. —40
Elemente din constituția patriei sau drepturile și datorințele cetățenești pentru școlile populare de Vasile Goldiș, Ediția II., legată Cor. —40
Fizica pentru școlile populare cu multe ilustrațiuni, de D. Făgărășanu, broșată Cor. —60
Elemente de fizică pentru școlile populare, de I. Dariu, Ediția V., legată Cor. —70
Economia câmpului și grădinaritul de G. Moian, broșată Cor. —50, legată Cor. —60
Elemente de muzica vocală pentru școlile populare, de N. Stoicovici, broș. Cor. —50
Colecțiune de cântece și cântări bisericești pe note, pentru școlile populare, de N. Stoicoviciu. Partea I., broșat Cor. —50
Cărți auxiliare pentru școlile primare.
Conductor la aplicarea noului Abcdar, ilustrat, de D. Dogariu, broș. Cor. —24

Dicționar portativ român-german-maghiar, de H. Schlandt, broș. Cor. —20 — Ediția întreagă: român-german-maghiar, german-maghiar-român, maghiar-german-român, broșat Cor. —60, în pânză legat Cor. —80
Micul Cântăreț în biserică sau răspunsurile dela Sta Liturgie de I. Dariu, ediț. II., broșată Cor. —16
Micul rugătoriu în școală și acasă de I. Dariu, broșată Cor. —16
Cântece de irozî la Nașterea Domnului împreunate cu câteva cânturi naționale, broșată Cor. —20
Epistole a Domnului Isus Hristos ce a trimis'o D-zeu din Cer, broș. Cor. —12 legată Cor. —20
Visul Născătoarei de D-zeu împreună cu rug. pentru tot creștinul, br. Cor. —12 legată Cor. —20
Sonorul sau frumos răsunătoarele plânsocânturi la Mormântul Domnului de G. Ucenescu. Ediția IV., broș. Cor. —24
Versurile Nașterii Domnului nostru Isus Hristos. Ediția IV., broșată Cor. —12

Căiete de desemn, pentru școlile primare și civile.

Caiet de desemn pentru școlile populare și civile de A. Lukáts. Caietul I. cu 50 de modele. Caietul II., cu 40 de modele. Caietul III., cu 25 de modele, caietul 4 Cor. —20
Caiet de desemn pentru școlile de fete. Ediția 2-a Cor. —30
Modele pentru caligrafia română în școlile primare după sistemul prof. gimn. A. Lukáts, de și I. Dariu Cor. —20
Caiet de exerciții caligrafic cu diagonale Nr. 1 și 2 Cor. —06
Modele pentru caligr. maghiară și germană Cor. —24
Căiete de probă stau la dispoziție.

Manuale pentru școlile medii

(gimnaziale, reale și școlile civile de fete).
Carte de cetire, pentru clasa I și II gimn. și reală, seminare, pedagogice și școal. super. de fete, de Ioan Popea, revid. de Dr. Constantin Lacea, edit. V., legat în pânză Cor. 2.40
Gramatica limbei române, pentru cl. I și II gimn. etc. de N. Bogdan, broș. Cor. 2.—, legat Cor. 2.40
Curs sistem. de gramatica limbei române întocmit pentru școal. secundare, după cele mai nouă receriri ale instrucțiunii de N. Pilția, revizuit de Nic. Sulică, prof. gimn. Ediția IV., volumul I. (Etimologia) Broșat Cor. 1.80
Curs de limba maghiară pentru școal. gimn. etc. prelucrată după Toepler de P. Budiu, prof. gimn., broșat Cor. 1.80, legat în pânză Cor. 2.20
Manual de limba maghiară, pentru clasa I-ă gimn. etc. de N. Bogdan, prof. gimn., broșat Cor. 1.—, cartonat Cor. 1.20; pentru clasa II-a broșat Cor. 1.—; pentru cl. III-a broșat Cor. 1.50; pentru cl. IV-a broșat Cor. 1.80, cart. Cor. 2.—
Gramatica elementară a limbei germane, cu deprinderi de tradus germane și române, vârite printre regulile și cu vocabulele de I. Maxim, prelucrată de N. Pilția, broșat Cor. 2.—
Sintaxa limbei germane, întocmită pentru cl. super. ale școl. medii de N. Pilția, broșat Cor. 1.60

Gramatica latină pentru cl. I și II-a gimn., prelucrată după sistemul lui H. Perthes, de P. Budiu, Iosif și A. Bârseanu, broșat Cor. —70
Carte de cetire latină, pentru cl. I ă gimn. de P. Budiu, Iosif și A. Bârseanu, cu vocabular, broșat Cor. 2.—; pentru cl. II-a gimn. cu vocabular, broșat 2.40
Explicări la cărțile de limba latină, pentru cl. I și II-a gimn., de P. Budiu, Iosif și A. Bârseanu, broșat Cor. 1.20
Sintaxa limbei latine, pentru cl. III și IV gimn. de V. Goldiș, prof. în pens. broșat Cor. 2.80
Gramatica limbei elenice, de Curtius—Iosif, broșat Cor. 5.—
Curs complet de limba franceză, de A. Vlaicu, metoda I. Fetter. Partea I și II, broșat 2.40; partea III Cor. 2.40; partea IV Cor. 2.80
Grammaire française, de A. Vlaicu, broșat Cor. 1.20
Geografie, pentru școlile medii, după D. Laky, de D. Făgărășanu și S. Moldovan. Tom. I. Regatul Ungariei, ediția 2-a, ilustr., legat Cor. 2.—
Geografia, pentru școal. medii, după D. Laky, de D. Făgărășanu și A. Bârseanu. Tomul II. Europa fără de reg. Mării-Mediter, broșat Cor. 1.— — Tomul III. Asia, Africa, Australia și America Cor. 2.—
Curs elementar de botanică și zoologie, pentru cl. inferioare etc., de G. Chelariu, partea II-a, broșat Cor. 2.—
Istoria universală, pentru școlile sec. de V. Goldiș. Volumul I. Evul vechiu, broșat Cor. 2.—
Aritmetica, de F. F. Lurtz. Partea III, fracțiunile comune și decimale, practica italiană, regula de trei simplă și compusă etc., broșat Cor. 1.— — Partea IV. Raporturi, proporțiuni, calcul societății și câteva alegațiuni. Terminul mediu, interesele compuse, calcularea facturilor, scontului, a hârtiilor de stat, a acțiilor. Purtarea și inducerea contului curent, contabilitatea industrială etc., broșat Cor. 1.80, legat în pânză 2.20

Cărți auxiliare și diverse.

Dicționar german-român, ptru școală și conversațiune, de Th. Alexi. 5-a ediție, broșat Cor. 3.60 — **român-german**, 2-a ediție, prelucrată și completată. S'a aplicat în parte ortografa Academiei Române dela 1904, exclusiv cea mai nouă ortografie germană, broșat Cor. 4.50 Amândouă părțile legată într'un volum elegant în piele Cor. 10.—
Caractere morale, exemple și sentințe de Ioan Popea, prof., broșat Cor. 2.—
Incercări în literatură, de I. A. Lăpadat, broșat Cor. —50
Despre metrii în poeziile lirice a lui Horațiu, de I. Lengeru Cor. —50
Instrucțiuni populare, despre dăruirile și drepturile de dare, de W. Niemandz, broșat Cor. 1.20
Bucătăreasa națională, carte de bucate cu 1465 de rețete, de I. C. Hînjescu, brașat Cor. 1.60
Pătăniile mult cercatet Griselde, istorioară morală prea interesantă, de Hînjescu, broșat Cor. —16

Cataloge care vor apărea în curând se trimit franco în tot locul.

Toate aceste cărți se pot procura dela Librăria H. ZEIDNER, Braşov (Brassó).

Cine vrea să cumpere ghete de vară

(fél czipő)

ghete pentru bărbați pentru femei și copii
precum în piele colorată
pe lângă prețurile cele mai moderate în
un asortiment bogat acela poate se căș-
tigi în prăvălia lui

Czernóczy Mihály

călțunar pentru bărbați și femei

ARAD, Kossuth-utca nr. 67.

INTEMEIAT LA 1850.

PIANE

Intre plăcerile vieții familiare, fără îndoială se
ține și pianul, ce în magazinul meu găsește în
forme noi, dela 700 cor. în sus, iar cele folo-
site dela 200 cor. începând.

Folosirea de
pian, pe lună 8
cor. Tocmireapi-
anelor în pro-
vincie și în loc o
îndeplinește prin
adjutantul meu
de specialitate.

În biblioteca mea de împrumutare
în care se găsesc opuri literare în limba maghia-
ră, germană și franceză în cel mai mare schimb
Prețul de cetit pe lună 1 cor., iar după volum
8 fileri.

KRISPIN JÓZSEF

ARAD, Deák Ferencz-u. 28.

Nu mai este
boală de porci

■ dacă vei comanda vestitul ■
praful de nutreț
din Seghedin.

Promovează apetitul porcilor, le curăță mâțele, prin ce
capătă sânge proaspăt și curat, promovează de tot îngră-
șatul, după folosință porcii nu se mai îmbolnăvesc.

PREȚUL unei cutii 50 fl. și 1 cor. La comande mai mari
mai ieftin. Revanzătorii au seazământ la preț.

● Se poate procura exclusiv la ●
Zenke Zoltán, Szeged.

Nu mai este incuierură de șezut!

S'a gătat cu durerea de stomac și cu lipsa de apetit,
dacă vei comanda preparatul meu de licor din plante ce
întărește stomacul:

Barátital.

O sticlă familiară mare 4 coroane; 10 sticle mici 5 co-
roane; 1 sticlă 80 fileri.

Preparator: ZENKE ZOLTÁN, SZEGED.

De oarece contra perturbărilor de stomac și contra
lipsei de apetit numai beutura DTali „Barátital” mi-a fo-
losit, mă rog a-mi trimite cât mai curând 100 sticle cu
rambursă.

Törökszentmiklós, 5 Noemvre 1905.

Garami Zsigmond, dir la școala civilă.

Raderea de prisos!

Cine voește se economisească banii, cine
voește se cruțe timpul, cine nu voește se
fie espus la vre-o boală de piele, acela
se rade

cu „RASOL”
sănătos! plăcut! ieftin!

Un kilogram cu care se poate rade de
30 de ori, 2-40 Cor. In provincie 3. Cor.
plătindu-se înainte, se trimite gratuit, Cu
mandat postal mai scump cu 20 fil. Pregă-
tește și trimite

„RASOL” Vegyiipar Vállalat
Budapest, VI. ker., Váci-körút 55.

Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

— Vanzătorilor da concesiune. —

Cel mai bun mijloc pentru stărpirea
părului

„RASOLIN”
foarte recomandat damelor,

Prețul unui borcan 2 Cor. In provincie 2-50
Cor., pe lângă trimiterea sumei, franco cu
mandat postal e mai scump cu 20 fil. Uni-
o o o o o cul pregătitor o o o o

„RASOL” Vegyiipar Vállalat
Budapest, VI. ker., Váci-körút 55.

Magazin: Farm. Török József, Király-u. 12

Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

Oltoii de vie de vândut.

Am onorul a aduce la cunoștința D-lor proprietari de
vie, că până ce mai am deposit din oltoii de vie din
acest an, voiu vinde oltoii frumoși cu rădăcină bo-
gată de vie de vin și struguri confect.

Pentru substituirea butucilor uscați în urma secetei
mare recomand mai ales oltoii de vie cu rădăcină bo-
gată, precum și mlădițele rădăcinoasă de „Riparia-
Portalis” și „Rupestris-Monticola”.

La cerere servesc Onor. cumpărători bucuroși cu me-
todul cu succes a oltoilor de substituit.

In privința soiurilor și a prețurilor servește cu deslu-
șire mai detaliată

Winkler József, producător de oltoii de vie

Telefon 410. Arad, str. Battyhányi nr. 13. Telefon 410.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărimes sumei împrumutate cu 4, 4¹/₄, 4¹/₂, 4³/₄
și 5⁰/₀, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de
interese corăspunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipez spe-
sele de intabulară, convertez datorii de interese mari.

— Resolvare grabnică, servicia prompt. —

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

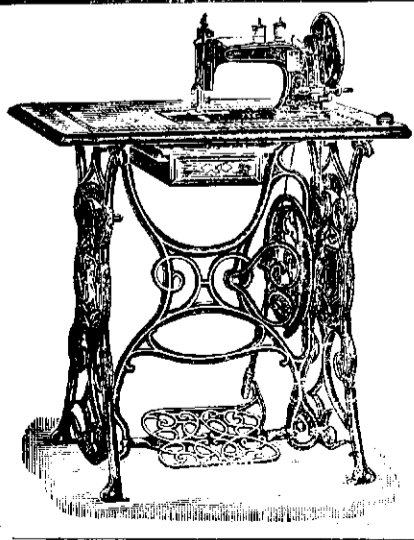
Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritorul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului
Bichiș, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-utca 8. (Casa proprie.)

(Lângă filiala Poștei.)

Primește pe lângă onorar acuisitori de afaceri abili
și demni de încredere.

30 fl.
Mașini de cusut.

Pe lângă responsabilitate de 5
ani o mașină nouă, familiară, veri-
tabil

SINGER

cu armariu închis se poate căpăta
numai la

SINGER A.

Budapest, VII., strada Akácza 55

și filiala din strada Szív 42.

Dregeri a tot felul de mașini de cusut se primesc pe lângă prețu-
rile cele mai favorabile și pentru munca mea țiitoare iau răspundere.

■ Catalog gratuit și franco. ■